Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 11 сентябрь, 1971 йил шанба ◆ № 210 (15.080). ◆ Баҳоси 2 тийин.

МУСОБАҚА БАЙРОҒИНИ БАЛАНД КЎТАРАЙЛИК

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ «СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИНИ РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕҲНАТКАШЛАРИ КЕНГ МУҲОКАМА ҚИЛМОҚДАЛАР. ҚУЙИДА БОСИЛАЁТГАН МАТЕРИАЛЛАРДА МУСОБАҚАНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧДАГИ САМАРАЛАРИ ҲИКОЯ ҚИЛИНАДИ.

ҚАЛБИМИЗДАН ЖОЙ ОЛДИ

Бизнинг бригада коллективи «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштирди. Мана бир неча кундирки, йил бўйи пешона тери тўкиб етиштирилган дурдонамизни тезроқ йиғиб-териб олиб, она-Ватанга армуғон қилиш ҳаракатидамиз. КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги жуда муҳим қарори бригадамиз аъзолари қалбидан жой олди.

Биз ишни ана шу қарорда кўрсатиб берилганидек, юксак социалистик мусобақа асосида ташкил этишга аҳд қилдик. Зафарларимиз чакки бўлмаяпти. Йиллик пахта тайёрлаш планини 10 сентябрга бажаришни мўлжаллаган эдик. Бригадамиз азаматлари аҳдга вафо қилдилар. Мўлжалдагидан бир кун аввал — 9 сентябрда ғалаба рапорти йўлладик. 58 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 16 центнердан «оқ олтин» териб олинди.

Социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарган бригадамиз аъзолари ҳар гектар майдондан яна 26 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олишга сўз бердилар. Шунда ҳосилдорлик 42 центнерга етади. Бу планда белгиланганидан 150 тонна кўпдир.

Менинг ўзим эса машинада 650 тонна пахта тераман. Ҳозиргача эл хирмонига 240 тонна дурдона тўкдим.

Абдусаттор ҚУРБОНОВ, Сурхондарё область, Шеробод районидаги Ленин номли колхознинг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи, Ленин комсомоли мукофоти лауреати.

БЕШ ЙИЛЛИК — ТЎРТ ЙИЛДА

МУРУНТОВ. (**Штатсиз мухбиримиздан телефон орқали**). Катта мастер, Ленин ордени кавалери, Зарафшон посёлка Советининг депутати Эсон Турсунов раҳбарлик қилаётган бригада пармалаш ишлари йиллик планини муддатидан илгари адо этди.

Ҳар бир бурғи станогининг суръати ойига 215 метрни ташкил этди. Намуна-керн қазиб олиш 64 процентга етди. Янги тилла рудали қатламлар аниқланди. Шунингдек, Ленин ордени кавалери, мастер Очил Сафаралиев бригадаси пармаловчилари ойлик топшириқларни бир ярим ҳисса ошириб бажармоқда.

Шу кунларда Э. Турсунов бригадасида КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори қизғин муҳокама қилинмоқда.

М. ГРАН.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»НИНГ ПАХТА ШТАБИГА *хабар қиладилар*
Телефонда: ШОФИРКОН

КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори Шофиркон райони пахтакорлари қалбидан ҳам чуқур жой олди. Район колхоз, совхозларининг меҳнаткашлари бу йил она-Ватанга 42 минг тонна «оқ олтин» ҳадя этиш юзасидан олган юксак социалистик мажбуриятларини бажариш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Бу ерда ҳар бир теримчи, механик-ҳайдовчи бир-бирлари билан социалистик мусобақа шартларини имзоладилар.

Карл Маркс номли колхозда 600 дан ортиқ чевар теримчи, 100 га яқин механик-ҳайдовчи бу ҳаракатга қўшилди. Кўпминг килограммчилар ҳаракатининг ташаббускори Сайёра Ашурова социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқда. У мавсумда 15 минг килограмм «оқ олтин» териш ҳақида сўз берган. Моҳир теримчи кунига эл хирмонига 280-300 килограммга етказиб дурдона тўкмоқда. Унинг ҳамкасблари — Гулчеҳра Омонова, Норбегим Фаттуллаева ҳам пахта теримида алоҳида ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг ҳар бири кунига 240-260 килограммдан ошириб «оқ олтин» теряпти.

Колхоз меҳнат аҳли йиллик пахта тайёрлаш планини 28 иш кунида, социалистик мажбуриятни эса 25 октябргача уддалашга қарор қилди.

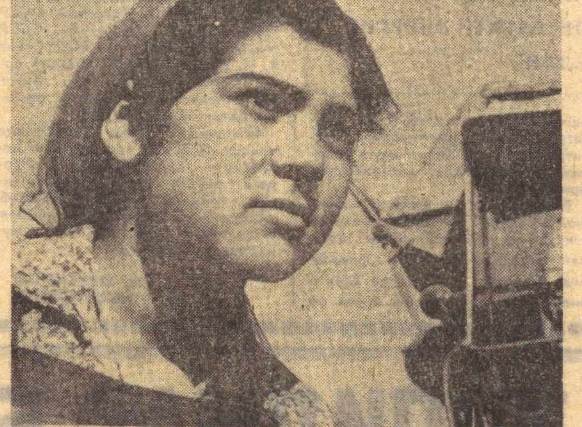

БУЛИҚ кўсаклар чаман-чаман очилиб, пахтазорга чорламоқда. Пўлат от суворийлари ҳам саф тортиб, теримга тушдилар. Улуғ Октябрнинг 54 йиллиги шарафига бошланган мусобақага қўшилган Сурхондарёнинг суворий қизлари ҳам пахтазор денгизида жавлон урмоқдалар. Суратларда: (юқорида) Шеробод районидаги Ленин номли совхознинг мавсумда 400 тонна «оқ олтин» теришга аҳд қилган механизатори Адолат Ваҳобова. Гагарин районидаги Абдулла Набиев номли совхознинг илғор механик-ҳайдовчиси (ўртада) Нортожи Бобониёзова. У «Узбекистон» агрегати бункеридан 350 тонна дурдона тўкиш учун курашмоқда. Пастдаги суратда эса Яккабоғ районидаги «Қизил Узбекистон» колхозининг мавсумда 250 тонна пахта териш мажбуриятини олган моҳир механизатори Бўритош Ражабова. Пўлат от чавандозлари бўлган бу қизлар кунига 12-14 тоннадан «оқ олтин» териб хирмонга барака қўшяптилар. А. Тўраев фотолари.

КОММУНИСТЛАР — ИШ БОШИ

ПАХТАЗОРДАН РЕПОРТАЖ

Пискентда пахта тайёрлаш суръати кундан-кунга кўтарилялти. Район колхозлари яқинда областда биринчи бўлиб илк ҳосилнинг 70 тоннасини қизил карвонда юбориб. давлат омборига тўккан эдилар.

— **Бу ишимизнинг бошланиши,** — дейди район партия комитетининг биринчи секретари Солижон Воҳидов. — **Далалардаги ҳосил мажбуриятдаги 42 минг тоннани бемалол қоплайди. 34 минг тоннa пахтани машинада териб оламиз. Пайкалларда 370 та «зангори кема» ишлайди. Улар мавсумга тайёр. Дефолиация кун сайин авж оляпти...**

Ҳозиргина район партия комитетининг бюро мажлиси бўлиб ўтганди. Унда биргина масала — пахта йиғим-теримини муваффақиятли ўтказиш. йиллик планни 7 октябрга бажариш муҳокама қилинди. Бу ҳақда конкрет тадбирлар белгиланди. Район, колхоз ва совхозлар миқёсида штаблар тузилди. Пахтакорларга маданий-маиший, оммавий-сиёсий хизмат кўрсатишни яхшилаш учун комиссиялар ташкил этилди

Охунбобоев номли колхоз партком секретари Аваз ака Эргашев ҳам райкомнинг бюро мажлисида қатнашиб, колхозга биз билан бирга қайтди. Соат 11 лар чамаси эди. Колхоз правлениеси идорасида қоровулдан бўлак ҳеч ким йўқ. Ҳамма далада. Секретарь столи устидаги календарга бугун партком мажлиси чақирилишини ёзиб қўйди. Суҳбат орасида тез-тез бригадалардан телефон қилишарди. Гап бугунги график ва уни бажаришга боғлиқ ишлар ҳақида борарди. Секретарь дефолиацияни тезроқ тугаллаш. одамларнинг ҳаммасини теримга сафарбар этиш тўғрисида кўрсатмалар берарди. Яна нималарнидир сўзлашади-да, «хўп. ҳозир тўғрилаймиз. ишни бўшаштирманг» деб таъкидлаб трубкани қўяди.

Аваз аканинг колхоз парткоми секретарлигига сайланганига сал кам бир йил бўлиб қолибди. Аввал бухгалтерияда ишларкан. Айни пайтда халқ контроли группасига раис ҳам бўлибди. Бир йил партком секретарининг ўринбосари бўлиб тажриба орттиргач. коммунистлар уни колхоз партия комитети секретарлигига сайлашибди.

Аваз ака Эргашев секретарь қилиб сайлангач, колхоз коммунистлари сафи анча ўсди. Меҳнатда шахсий ибрат кўрсатган муносиб механизаторлар, пахтакор ва чорвадорлар партия сафига қабул қилиндилар. Ҳозир колхоз партия ташкилоти ҳисобида 81 коммунист бор. Уларнинг кўпчилик қисми пахтачилик соҳасида. 1.500 гектар майдонда мажбуриятдаги 4.125 тоннага яраша етиштирилган мўл ҳосилда уларнинг ҳам салмоқли ҳиссалари бор. Коммунистлар бу йилги мавсумда қаерда ва қандай лавозимда ишлашидан қатъий назар этак тутиб пахта терадилар. Яқинда бўлиб ўтган партия йиғилишида ана шунга қарор қилинди.

Йиғим-терим ишларига махсус штаб раҳбарлик қилиб боради. Бригада бошлиқлари кундалик пахта тайёрлаш ҳақида ҳар куни кечда штабга рапорт бериб борадилар. Пахтанинг очилиши қатъий ҳисобга олинган ҳолда терим машиналари, прицеплар ва бошқа механизмлар шу ерда бригадалар ўртасида тақсимланади. Штаб айниқса пахтанинг сифатли терилишини назорат қилиб боради. Кўп ва сифатли пахта терган теримчилар, бригадалар рағбатлантирилади. Кундалик норма кишиларнинг иш қобилиятига қараб белгиланади. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ҳар ўн кунда бригадалар ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақани якунлайди. Белгиланган пландан ортиқча терилган пахта учун бир ярим баравар кўп ҳақ тўланади. Мусобақада ғолиб чиққан бригадаларга кўчма Қизил байроқ ва пул мукофоти. звеноларга эса вимпел ва 50 сўмдан мукофот. теримчиларга 15 сўм пул мукофоти берилади.

Колхоз партия ташкилоти мавсумда теримчилар учун қулай шароитлар яратди. Иккита болалар боғчаси ва яслиси ишлаб турибди. Ҳар бир бригадада типовой дала шийпонлари бор. Улар теримчиларнинг маданий ҳордиқ чиқаришлари учун тўла жиҳозланган. Дала шийпонлари мавсумда колхозчиларнинг иккинчи уйи бўлиб қолади. 43 агитатор ва 17 сиёсий ахборотчи теримчилар билан бирга пахта териб тушлик пайтларида ана шу шийпонларда суҳбатлар уюштирадилар, пахта тайёрлашнинг боришини таҳлил қиладилар. Деворий газета ва жанговар варақалар ҳам шу ерда тайёрланади. Дала шийпонларида сотувчисиз магазинлар ишлаб турибди. Уларда колхозчилар учун зарур буюмлар бор.

Колхоз партия комитети пахта йиғим-терими бошланган биринчи кунда барча колхозчиларга қарата мурожаат қабул қилди. Мурожаатда пахта тайёрлаш йиллик планини 5 октябрга, олинган социалистик мажбуриятни эса 1 ноябргача бажариш учун ҳамма ишчи кучлари ва техника воситалари сафарбар қилинишини айтилди. Штаб ихтиёрида зарбдор теримчилар бригадаси ташкил топди. Бу бригада қаерда ишчи кучи оз ва ҳосил яхши очилган бўлса ўша ерда пахта теради. Ишга қобилиятли ҳамма кишилар теримга сафарбар этилди.

Секретарь ана шулар ҳақида ҳикоя қилиб борарди. Ўнг ва сўлдаги карталарни кўрганимизда унинг боягина идорада «далага чиққанда кўрасизлар» деган гапининг маъноси англашилди. Баъзи карталар ҳали кўм-кўк, пахта қалин барг орасидан зўрға кўринади. Бу далаларда жимжитлик, теримчиларни онда-сонда учратамиз. Баъзи карталарнинг пахтаси эса оппоқ бўлиб очилган. Бу ерда қайноқ иш. Ҳар эгатда бир теримчи.

Аваз ака бизни Йўлдошхўжа Эргашхўжаев бошлиқ 1-бригадага бошлади. Бригадада 97 гектар майдонда пахта етиштирилган. Терим 27 августдан бошланган. Суръат оптгандан ошяпти. Ҳамма карталарда ғўзалар қийғос очилган. Ҳар тупида 10-15 кўсак, 5-6 тадан лўппи пахта.

— **Ўтган йили бу ерларнинг жуда кўп қисмига вилт тарқалганди, ҳосил бўлмаганди, десам янглишмайман,** — ҳикоя қилади Йўлдошхўжа Эргашхўжаев — **Бу йил «Тошкент-3» навли пахта уруғи экдик. Аъло нав экан. Бошқа навлардан ҳар томонлама устун. Вилтга чалинмайди, ҳосили кўп, эрта очилади. Шу навни яратган олим Содиқ Мираҳмедов ғўза парвариши мавсумида келиб кўриб, жуда хурсанд бўлиб қайтди.**

— **Содиқ акага яхши бир совға ҳозирлаб қўйибмиз,** — гапга аралашди бригада табелчиси Мухиддин Урозов. — **Хув анови картада уч-тўрт туп ғўзани белгилаб қўйибман. Пахтаси очилгач, ўз қўлим билан олиб бориб топшираман олим акамизга.**

Табелчи ва бригадир ўша картага бошлаб боришди. Ўрта бўй ғўза, бошқа ғўзалардан ортиқ ҳам. кам ҳам эмас. аммо тубидан учигача ғуж-ғуж кўсак. Бирма-бир санаймиз, бирида 90 та, бирида 60 та, бошқасида эса 100 га яқин очилган-очилмаган кўсак. Бригадада ҳар туп ғўзадан ўртача 18 тадан кўсак тўпланган. Мана — деҳқон кутган янги навнинг аъло томони. Саломат Худойбердиева, Фотима Назирова, Лутфи Раҳмоноваларнинг ҳар бири 90-120 килограммдан пахта тераётганлиги. бригадада ҳар куни хирмонга ҳар бир теримчи ҳисобига ўртача 50-60 килограммдан «оқ олтин» тўкилаётганлиги боиси ҳам мана шу серҳосилликдан.

— **Биринчи териминнг пахтасини уруғлик учун топширамиз. Сўнг бу ерларга машиналар тушади «Зангори кема»лар ишга тушгач, ҳар куни камида 4-5 процентдан пахта топширамиз,** — дейди бригада бошлиғи Йўлдошхўжа Эргашхўжаев.

Бригада механизатори Хатира Сайфутдинова шу ернинг ғўзасини ўзи парвариш қилган, пахтасини ҳам ўзи теради. Терим агрегатини аллақачон мавсумга тахт қилиб қўйибди. У айни пайтда бригада партия ташкилотининг секретари ҳамдир Партия ташкилоти ҳисобида 9 коммунист бор. Улар йиғилишда пахта тайёрлаш планини 1 октябрда бажаришга қарор қилишди. Ҳамма коммунист ўз зиммасига оширилган мажбурият олди.

Аммо ҳамма бригадаларда ҳам партком секретари Аваз ака Эргашевдан машина терими ҳақида суриштиришади. Қаерга бормайлик. суҳбатнинг мавзуи «зангори кема»лар ҳақида бўлади

Колхозда бу йилги мавсумда машиналар салмоқли ўринни эгаллайди. Колхоз гаражида 41 та терим агрегати эгарланган отдай шай бўлиб турибди. Механик ҳайдовчилар бош инженер Владимир Пак ва механиклардан Анвар Умаров. Йўлдош Тиркашевлар бошчилигида ремонт сифатини яна бир бор кўздан кечиришмоқда. Айни пайтда 9 та кўсак чувиш 4 та подборщик ва 7 та кўрак териш машинаси ремонт қилиняпти. Ҳар бир терим агрегатини икки сменада икки механик-ҳайдовчи бошқаради. Улар машина терими учун ажратилган 1200 гектар майдонда 2350 тонна ҳосилни териб топширадилар.

Хуллас. пахта тайёрлаш йиллик плани ва олинган социалистик мажбуриятни бажариш учун белгиланган тадбирларнинг ҳаммаси омилкорлик билан амалга оширилмоқда. Колхоз партия комитети олиб бораётган идеология ва ташкилотчилик ишларнинг ҳаммаси беш йилликнинг тўнғич йилида етиштирилган ҳосилни қисқа муддатда соз ва сифатли териб олишга қаратилган.

Ҳа демай, агрегатлар тўла ишга туширилгач, суръатга суръат, процентларга процентлар қўшилади. Пахта йиғим-теримида коммунистлар иш боши бўлишяпти.

У. АБДУАЗИМОВ,
Р. ТУРСУНОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ФРАНЦИЯГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Франция республикасининг президенти Ж. Помпиду ва Франция ҳукуматининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев шу йил 25 октябрдан 30 октябргача расмий визит билан Францияга боради.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА ҚАБУЛ

Камбоджа Бирлашган миллий фронти Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси генерал Дуонг Сам Ол бошчилигида Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Камбоджа Бирлашган миллий фронти делегациясини КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев 9 сентябрда КПСС Марказий Комитетида қабул қилди.

Делегация Камбоджа Бирлашган миллий фронти бошчилигида Камбоджа халқининг озодлик, мустақиллик ва бетарафлик йўлида олиб бораётган кураши тўғрисида сўзлаб берди. У Камбоджа ватанпарварларининг одилона ишини қўллаб-қувватлаётганлиги учун КПСС Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига, бутун совет халқига миннатдорчилик билдирди.

ЯНГИ УРФ-ОДАТ ВА МАРОСИМЛАР РАСМ ҚИЛИНСИН

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети янги урф-одат ва маросимларни пропаганда қилиш ва турмушга жорий этиш юзасидан чиқарган республика семинар-кенгаши 10 сентябрда ўз ишини тугатди. Семинар-кенгаш қатнашчилари меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш актуал масалалари юзасидан фикрлашиб олдилар, орттирилган тажрибаларни баҳамлашдилар.

Кенгашнинг иккинчи куни ўтказилган секция мажлисларида диний қолдиқларни енгиб ўтишда янги анъаналар ва урф-одатларнинг аҳамияти тўғрисида Узбекистон Компартияси Марказий Комитети маданият бўлимининг мудири Ғ. Нажимов доклади, руҳонийлар Ислом дини урф-одатларини замонавий шароитларга мослаштирмоқчи бўлиб уринаётганликларини танқид қилиш тўғрисида Тошкент политехника институти фалсафа кафедрасининг мудири профессор А. О. Ортиқов доклади, тарихан вужудга келган одатлар, анъаналар ва халқ байрамларида диний ва дин билан алоқасиз удумлар тўғрисида Тошкент область партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Ш. Н. Тошпўлатов доклади тингланди. Докладларни муҳокама қилишда партия ва комсомол ходимлари, фан ва маданият арбоблари қатнашди.

Ялпи мажлисда КПСС Марказий Комитети пропаганда бўлими мудирининг ўринбосари Ю. А. Скляров КПСС XXIV съездининг қарорлари асосида идеология ишининг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Мажлисда семинар-кенгашга якун ясалди. (УзТАГ).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

10 сентябрда республика халқ контроли органларининг бир группа ходимларига ҳукумат мукофотлари топширилди. Улар халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик план топшириқлари бажарилишини таъминлаш юзасидан ўтказилган ишларда актив қатнашганликлари учун шу мукофотларга сазовор бўлган эдилар. Ходимларга Меҳнат Қизил Байроқ, «Ҳурмат белгиси» орденлари, «Шавкатли меҳнат учун», «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» медаллари топширилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин орден ва медалларни топширгач, мукофотланганларни самимий табриклади, уларга меҳнатда янги-янги муваффақиятлар тилади.

(УзТАГ).

4.400.000 ТОННА УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1971 йил 10 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ
(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Машинада бир кунда	Мавсум бошидан машинада
Қашқадарё	1,75	15,67	0,07	0,08
Сурхондарё	1,42	13,34	0,81	3,51
Андижон	1,30	7,27	—	—
Бухоро	0,98	5,67	0,03	0,05
Фарғона	1,18	5,09	—	—
Наманган	1,03	3,98	—	—
Тошкент	0,60	2,28	0,16	0,30
Сирдарё	0,36	2,01	0,05	0,10
Самарқанд	0,50	1,39	—	—
ҚҚАССР	0,09	0,09	—	—
Хоразм	—	—	—	—
Республика бўйича:	0,85	5,01	0,10	0,37
Шу жумладан, ингичка толали пахта:				
Сурхондарё	1,28	12,87	—	—
Қашқадарё	0,91	3,87	—	—
Бухоро	0,61	1,44	—	—
Республика бўйича:	1,13	9,72	—	—

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРЯПТИ

Республикамизнинг барча областларида ғўза баргларини дефолиация қилиш оммавий равишда бошланди. 10 сентябрга қадар 542 минг гектар ердаги ғўзаларнинг баргига дори сепилиб, топшириқ 46 процентдан ошириб бажарилди.

Кўпгина хўжаликларда ана шу агротехника тадбирини амалга оширишга яхши эътибор берилмоқда: қишлоқ хўжалик авиациясидан юксак унум билан фойдаланилаётир, бошқа аппаратлар ҳам унумли ишлатилмоқда. Натижада дефолиация суръати тобора кўтарилмоқда. Тошкентликлар дефолиация қилишни қисқа муддатда ўтказишди. Бу ерда план 112 процент адо этилди. Сирдарё областининг хўжаликлари ҳам ғўза баргларини сунъий усулда тўктиришни ниҳоясига етказмоқдалар.

Кўпгина областларда дефолиация суръати суст. Фарғона областининг колхоз ва совхозлари бу ишда ҳамон орқада қолишяпти. Дефолиация ўтказиш топшириғи областда бор-йўғи 9 процент бажарилди. Ҳолбуки, бу ерда ғўза баргларини сунъий усулда тўктириш учун яхши шароит мавжуд. Фарғоналикларнинг қўшниси — Наманган области дефолиация қилиш топшириғини 38 процентга етказганлиги фикримизнинг далилидир. Бухоро, Қашқадарё. Андижон областларида ҳам ғўза баргларини дефолиация қилиш графиги бажарилмаётир.

Республикамизнинг шимолий районлари — Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм области пахтазорлари тепасида ҳам самолётлар парвоз қила бошлади. Бироқ қишлоқ хўжалиги авиациясидан самарали фойдаланилмаётир. Дефолиация қилиш суръати талабга жавоб бермайди.

Республикамиз бўйича 1,2 миллион гектар майдондаги ғўза барглари сунъий усулда тўктирилиши керак. топшириқ катта, вақт қисқа. Шунга кўра. дефолиация суръатини кун сайин, соат сайин ошириш зарур. Бунинг учун самолётлардан ва қўл аппаратларидан мақсадга мувофиқ равишда фойдаланиш керак. Машина теримининг муваффақияти ҳам ана шунда.

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ-САЙЛОВ ЙИҒИЛИШЛАРИ ОЛДИДАН

МУҲИМ ДАВР

Бошланғич партия ташкилотлари сайланган органларининг ваколат муддати тугаяпти.

Буни ҳисобга олиб, Тошкент область партия комитети навбатдаги ҳисобот-сайлов йиғилишларини уюшқоқлик билан юксак савияда ўтказиш мақсадида алоҳида қарор қабул қилди.

Обком қарорида кўрсатилишича, бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари шу йилнинг 15 сентябридан — 15 ноябргача бўлган даврда ўтади.

Ҳисобот ва сайлов йиғилишларини ташкилий томондан уюшқоқлик билан юксак ғоявий-сиёсий савияда, ишчанлик вазиятида, кун тартибидаги масалани чуқур ва атрофлича муҳокама этиш, коммунистларни КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг II пленуми қарорларида қўйилган улуғвор вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилишига тўла сафарбар қилиш руҳида ўтказиш ниҳоятда муҳим вазифадир.

Область партия комитети шаҳар ва район партия комитетлари зиммасига партия ташкилотлари ҳаётидаги масъулиятли давр бўлган ҳисобот-сайлов йиғилишларига жиддий ва атрофлича тайёргарлик кўриш, партия ташкилотлари структурасини янада такомиллаштиришга қаратилган чора-тадбирлар белгилаш ва бу ишларнинг ҳаммасини партия ҳаётининг олий қонуни бўлган КПСС Уставни талаблари асосида олиб бориш вазифасини юклади. Шу билан бирга қарорда бошқа йирик масалалар қатори ҳисобот-сайлов йиғилишларида маъмурият фаолиятини назорат қилувчи комиссиялар фаолиятини ҳам батафсил муҳокама қилиш, улар ўзларига берилган ҳуқуқдан қандай фойдаланаётганликларини кўрсатиб бериш лозимлиги ҳам алоҳида таъкидланган. Бу тадбир мазкур комиссиялар ишининг активлашишига, хўжалик-сиёсий вазифаларини муваффақиятли ҳал этишда партия раҳбарлигини янада кучайтириш имконини беради.

Партия группалари ташкилотчилигига, партия ташкилотлари секретарлигига, бюро ва партком аъзолигига коллектив ўртасида обрў қозонган, ишчан, принципиал, ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий ишларни моҳирлик билан олиб бора оладиган коммунистларни сайлаш масаласи ҳам ниҳоятда муҳимдир.

Шаҳар ва район партия комитетларига бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари тамом бўлгандан сўнг, янги сайланган партия группалари ташкилотчилари ва партия ташкилотларининг секретарлари билан семинарлар ўтказиш ва уларда ҳисобот-сайлов йиғилишларида коммунистлар томонидан айтилган танқидий фикрлар, амалий мулоҳаза ва маслаҳатларни умумлаштириш ва қарорларнинг ижроси устидан назоратни кучайтириш таклиф этилди.

Тошкент обкоми партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишларига тайёргарлик кўриш ва ўтказиш юзасидан белгиланган аниқ тадбирларни тасдиқлади.

ТОШКЕНТ ГРЭСи ҚУРИБ БИТКАЗИЛДИ

ЧИРОҚЛАР ЧАМАНИ

РЕПОРТАЖ

Кечагина Тошкент ГРЭСидан хушхабар келди. Тошкентдек шаҳри азимни электр энергия билан таъминлаб турган станция қурилиши тугади. Унинг сўнгги 12-блоки симга уланди. Ўрта Осиё республикаларидаги мавжуд ГРЭСларнинг энг улкани бўлган иссиқлик станциясининг ҳамма блоклари ишлай бошлади. Қон томирларисимон чор атрофга таралиб кетган электр узатиш линиялари халқ хўжалигига хизмат қилиб турибди.

Станция 1 миллион 920 минг киловатт қувват энергия берадиган даражага етди.

Янгилик қанот қоқди. ГРЭС республикамиз энергетикаси тарихида зарҳал саҳифа бўлиб қолди. Бу гигантнинг туғилиши 1961 йилга бориб тақалади. Ўша йили Тошкент шаҳрининг шундай биқинида — Оржоникидзе районидан оқиб ўтадиган Салор суви ёқасида станция қурилиши бошланган эди. Яланғоч деб номланган бу жой кенг, тап-тақир яланглик мутахассисларга ёқиб тушди. Бутуниттифоқ «Теплоэлектропроект» институтининг Ўрта Осиё бўлимида тайёрланган лойиҳа унга асос қилиб олинди. ГРЭСни Иттифоқимизда биринчи маротаба очиқ усулда қуришга қарор қилинди. Бундай ишларда катта тажрибага эга бўлган «Узбекгидроэнергострой» трести улкан қурилишни зиммасига олди. Шу йилиёқ станцияга пойдевор ётқизилди.

Шунга ҳам 10 йил бўлибди. Йиллар оша станция қурилишидан хушхабарлар эшитилиб турди. Яланғочнинг олдинги қиёфаси ўтмиш бўлиб қолди. 1963 йилда станциянинг дастлабки блоки электр симлари орқали Тошкент шаҳри билан боғланди.

Ҳозир Яланғочнинг дўнглик жойида улкан станция мовий осмон билан бўйлашиб турибди. Сирти шахмат тахтасини эслатадиган ғиштин мўрилар самога санчилиб тургандай. Улкан нурхона генераторлари бетиним гувуллайди. ГРЭС бамисоли юракдек ҳаракатда. У хонадонларга, завод ва фабрикаларга нур етказиб бермоқда.

Иссиқлик станцияси қурилишидаги ибратли ишлар, шу ерда ишлаб довруғ таратган кишилар ҳақида станция директори Ноил Абдураҳмонов тўлқинланиб сўзлайди:

— Станция республикамизда, ҳатто қўшни республикаларда ҳам гигант нурхона, деб тилга олинаётгани бежиз эмас. ГРЭСимизнинг қудратини таъкидлаш учун шундай таққослаш мумкин. Инқилобгача бутун Россиядаги барча станциялар жамланиб, станциямизга нисбатан икки марта кам электр энергия ишлаб чиқарган экан. Маҳсулотимизнинг арзонлигини айтинг. Оҳангарон ГРЭСига нисбатан икки баравар арзон электр энергия ҳосил қилинмоқда. Ҳар киловатт соат электр энергия ҳосил қилишга бор-йўғи 0,47 тийин сарфланаётир.

Станция коллективининг ўтган беш йилликда эришган иш натижалари ҳам, янги беш йилликнинг биринчи йилида қўйган қадамлари ҳам чакки эмас. Улар саккизинчи беш йилликни муддатидан анча олдин ўринлашган эди. Шу йилларда 18 минг тонна шартли ёнилғи тежалди. Электр энергия таннархи арзонлашгани натижасида коллектив 1 миллион сўмни тежаб қолди. Ҳар минг киловатт электр энергия ҳосил қилишга 0,56 киши-куни сарфланмоқда.

Директор станция қурилиши тарихидан қизиқарли мисол келтирди. Станция бош инженери А. Панов, мутахассислардан М. Воснецов, И. Воскресенский ремонтчилар участкаси билан ҳамкорликда ГРЭСнинг бир соатлик қувватини ошириш ва блоклардаги насосларнинг узоқ муддат ишлашини таъминлаш учун қимматли таклиф киритдилар. Янгилик ГРЭСнинг қувватини соатига 40 минг киловольтга оширди. Бу билан ҳар бир циркуляр насос учун ремонтга сарфланадиган 16-20 минг сўм тежаб қолинадиган бўлинди. Бу янгиликлар энди мамлакатимиз энергетикларининг мулки бўлиб қолди. Таклиф муаллифлари Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг олтин медалларини олишди. Бу янгиликни Тошкент ГРЭСи билан мусобақадош бўлган Туркманистоннинг Байрамали ва Навоий шаҳар энергетиклари ҳам ўз корхоналарида жорий этдилар.

Ноил Абдураҳмонов чап ёнбошидаги телефон трубкасини кўтариб, керакли номерни терди. Зум ўтмай «зангори экран»да блокларнинг бошқариш шчити акс этди.

— Телемеханика юмушимизни осон қиляпти. Бутун станция кўз ўнгимизда. Ҳамма жойда қилинаётган ишларни кўриб, кузатиб туришимиз мумкин. — У яна номер терди. Экранда электр цехи. Баланд бўйли йигит цехда у ёқдан бу ёққа бориб-келиб турибди. Мана бу станциямизнинг ишонган тоғларидан Қаюм Абдураззоқов. Асли ширмонбулоқлик. Фарғона водийсидан, Тошкент политехника институтини тамомлагач қурилишда мастер, кейин прорабликка кўтарилди. Станциянинг созлаш участкаси бошлиғи бўлди. Тошкентда улкан ГРЭС қурилаётганини эшитиб, пойтахтга йўл олди. Электр цехи бошлиғи этиб кўтарганимизга кўп бўлгани йўқ. Меҳнатсевар, ташаббускор. Бунақа мақтовга арзигуликлар кўп. Эрнст Муҳаммаджонов ҳам бу ерга оддий ишчи бўлиб келган эди. Илгари Фарғона электр станциясида ишлади. ГРЭСга келиб, ўзини кўрсатди. Тошкент политехника институтида ўқиди. Ҳозир катта коллективга бош-қош: ремонтчилар бригадири.

Тошкент ГРЭСи коллективининг жон куйдириб қилаётган меҳнати тўққизинчи беш йилликнинг бошланишида ҳам қувончли самаралар беряпти. 1971 йилда электр энергия ишлаб чиқариш плани ой сайин ортиғи билан бажарилмоқда. Коллективнинг ибратли ишлари муносиб баҳоланяпти. Станция КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг В. И. Ленин юбилейи Фахрий ёрлиғи билан тақдирланди. Ўтган йили Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

Станциядан қош қорайганда чиқдик. ГРЭСдан чор атрофга илдизсимон таралиб кетган симлардаги электр энергия ҳаммаёқни чироқлар чаманига буркаб юборган. Станция Тошкентнинг тунги қуёши бўлиб ҳаммаёқни мунаввар этиб турибди.

М. МУХСИМОВ,
С. МУҲИТДИНОВ.

СУРАТЛАРДА: 1. Тошкент ГРЭСининг умумий кўриниши. 2. Куни-кеча куриб битказилган 12-блок (чапдан) машинисти, коммунист Ҳ. Қосимов ва энергоблокнинг катта машинисти В. Абрамовлар иш устида.

И. Глауберзон фотолари.

◆ РЕСПУБЛИКА ЭНЕРГЕТИКАСИ ГИГАНТИ
◆ ЎРТА ОСИЁДА ЭНГ АРЗОН ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯ
◆ 12-БЛОК ҲАРАКАТГА КЕЛДИ

ЎМИРБЕК РУС ЎҚУВЧИЛАРИ ОРАСИДА

ТАҚРИЗ

Қорақалпоқ халқи орасида машҳур бўлган афсонавий қаҳрамон Ўмирбек рус китобхонлари ичига кенг кириб бормоқда. Ҳозирги кунларда «Ўмирбек латифалари»[1] қўлдан-қўлга ўтиб, зўр қизиқиш билан ўқилмоқда, китобхон ўртасида кучли кулги уйғотмоқда. Уларга ҳузур бахш этмоқда.

Тарихдан маълумки, катта армия ёки кучли ҳарбий қуроллар қила олмаган ишни кулги бажарган. Соғлом, пок, ҳаққоний кулги ҳар ерга, ҳар бир соҳага, ҳар бир қалбга кира билган ва ўз таъсирини ўтказган.

Ўтмишда оғир, машаққатли ҳаёт юкини тортган жафокаш халққа кулги ҳамиша йўлдош бўлган, унга мадад ва далда берган. Зўравонлик, ваҳшийликни меҳнаткашлар кулги воситаси билан фош этган, дилидаги аламини ҳам кулги билан ифодалаган. Доно халқ ўртасида кулгига лиммо-лим бўлган ҳажвий ва юмористик асарлар шу йўсинда вужудга келган.

Ҳақиқатан ҳам тўплам билан танишиб чиқсак, Ўмирбек ўзининг миллий характери, социал қиёфаси билан ўқувчилар кўз олдида яққол кўриниб туради. Ўмирбек миллий заминда, қорақалпоқ шароитларида ўз фаолиятини бошлаши билан бирга, у ўз халқининг илғор миллий анъаналарини, яхши одатларини ўзлаштирган ва уларни моҳирлик билан давом эттирган. Бу ҳол эса, Ўмирбекда халқнинг идроки, ақл-фаросати ва донишмандлиги акс этишига, унинг миллий характери яққол намоён бўлишига олиб келган. Ўмирбекни Иванушкадан, Мулла Насриддиндан ажратиш қийин эмас. Уларни бирлаштирадиган кўп жиҳатлар мавжуд. Адолат учун курашда, ҳийлаю найрангни, хасисликни, зулмни, қинғир ишни фош қилишда ҳаммалари бир ёқадан бош чиқариб иш тутгандай бўлади.

Баъзи қорақалпоқ латифаларининг айрим моментлари ўзбек латифаларига ўхшаб кетади. Бундай бўлиши ҳам турган гап. Икки халқ ёнма-ён яшаган, уларнинг ҳаётлари ва тақдирлари бир-бирига ўхшаш эди. Шунинг учун ҳам бу латифаларнинг баъзилари бир-бири билан чатишиб кетган. Шундай бўлишига қарамасдан, уларни ажратадиган жиҳатлари ҳам йўқ эмас. Булар эса уларнинг ҳар бирининг оригиналлигини таъминлай олган. Мисол учун тўпламдаги «Гапирувчи эшак» латифасини олайлик. Ўмирбек мулланинг эшагини гапиришга ўргатмоқчи бўлади. Шунга ўхшаш момент ўзбек латифаларида ҳам учрайди. Насриддин хоннинг эшагини ўн йил давомида ўқимишли қилишга ваъда беради. Қолган сюжет линиялари эса, бошқача тарзда ривож топади.

Латифалар тўпламининг руҳи, мазмуни халқ абадий, унинг оғзаки ижоди ҳам ҳамиша барҳаёт, деган хулосани чиқаришимизга олиб келади.

Тўплам тўғрисида гап юритганимизда, ундаги латифаларни биринчи бўлиб таржима қилган, бадиий жиҳатдан ишлаб чиққан, қизиқарли сўз охири ёзган Борис Приваловнинг хизматларини алоҳида қайд қилиб ўтишни истардик. Москвалик ёзувчининг Қорақалпоғистонга бориб, у ерда туриб, халқнинг ҳаётини, урф-одатларини, оғзаки ижодини синчиклаб ўрганиб чиқиб, фольклор дурдоналари билан рус китобхонларини таништириши, албатта таҳсинга сазовордир. Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, Б. Привалов ўз таржималарида халқ руҳини, миллий колоритни тўла сақлашга жиддий уринганлиги сезилиб турибди. Шу билан бирга латифаларни ширали, оддий ва содда тил билан таржима қилишга ҳам муваффақ бўлган. Б. Привалов катта ишни бошлаган. «Ўмирбек латифалари» қилинадиган ишнинг яхши дебочасидир.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
филология фанлари доктори.

1. «Анекдоти Омирбека», «Каракалпакистан» нашриёти, Нукус — 1970 й.

АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

АНДИЖОН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Бу ерда область партия активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Область партия комитетининг иккинчи секретари А. М. Илюхин «КПСС XXIV съезди қарорлари асосида область меҳнаткашларини ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ва граждан мудофааси ишларини кучайтириш чоралари тўғрисида» доклад қилди.

Партия активи йиғилишида Андижон шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари Н. Н. Зарафьянц, Балиқчи район ижроия комитетининг раиси М. Ўринов ва бошқалар сўзга чиқдилар. Муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

Советлар мамлакатида

◆ ЎРИМ-ЙИҒИМ ҚИЗҒИН

ОЛМАОТА. Кустанай областидаги «Затобольский» совхозининг комбайнчиларидан ҳар тўрттасидан биттаси халқ назоратчиларидан ҳисобланади. Бу зийрак кўзлар ўримнинг тез ва сифатли ўтказилишини текшириш билан бирга ўзлари ҳам меҳнатда бошқаларга намуна бўлаётирлар. Масалан, механизатор Л. Фейст бу топшириғини икки баравардан ҳам ошириб бажаради. У назоратчи сифатида бошқа комбайнчиларнинг нима сабабдан кам ғалла ўраётганини аниқлади, кейин уларнинг бекор туришларини камайтириш ва агрегатлар ишини яхшилашга кўмаклашди. Бошқа назоратчилар ҳам мана шу зайлда иш олиб бормоқдалар.

◆ ҲОСИЛ МЎЛ

КИЕВ. Украина колхоз ва совхозларининг механизаторлари мой олинадиган асосий экин — кунгабоқарни йиғиштиришга киришдилар. Дастлабки натижалар деҳқонларни ҳушнуд этмоқда. Айрим хўжаликларнинг комбайнчилари гектаридан 18-20 центнердан уруғ янчиб олишга эришаётирлар.

ПСКОВ. Райондаги «Қизил байроқ» колхозининг меҳнаткашлари рекорд ҳосил йиғиштириб олдилар. Улар кузги ва қишки экинларнинг ҳар гектаридан 32,1 центнердан ғалла хирмони кўтаришди. Бу янги беш йилликнинг биринчи йилида зиммаларига олган социалистик мажбуриятларидагидан 6,1 центнер зиёддир.

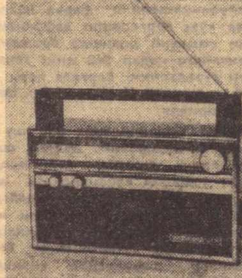

МОСКВА. СССР Савдо министрлиги халқ истеъмол товарларининг энг яхши намуналарини экспорт қилиш бўйича Бутуниттифоқ доимий павильони кенгаши Киевдаги «Радиоприбор» заводининг «Украина-201» иккинчи класс радиоприёмниги янги мослама бўйича ишлаб чиқаришга киришиши тасдиқланди. Суратда: «Украина-201» приёмниги.

ТАСС фотохроникаси.

ТОПИЛМАС БОЙЛИК

Шифокор минбари

Ватанимиз пойтахти Москвада шу йилнинг 12-16 июль кунлари фтизиатр олимларнинг XXI халқаро конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда 87 мамлакатдан 300 дан ортиқ олим ва мутахассислар қатнашдилар.

Силга қарши халқаро иттифоқнинг бош секретари лавозимини йигирма йилдан бери бажариб келаётган Этен Бернар ўз сўзида Совет ҳукуматига ва совет олимларига чуқур миннатдорчилик билдирди. У ўз нутқида совет фанининг барча соҳалари ривож топганини кўрсатиб, бу инсоният тараққиётига жуда катта ҳисса бўлиб қўшилаётганини уқтириб ўтди.

СССР Соғлиқни сақлаш министри, академик Петровскийнинг «СССРда соғлиқни сақлаш ишларини ташкил қилишнинг асосий принциплари» мавзуидаги доклади зўр эътибор билан тингланди.

Конференциядаги асосий масала — ҳозирги замон фани ютуқлари ва силга қарши амалий кураш йўлларини белгилаб олиш масаласи эди. 130 дан ортиқ доклад эшитилди, конференцияга қўйилган масала чуқур муҳокама қилинди. Фан тараққиёти натижасида 1930 йилдан 1970 йилгача дунё бўйича сил касалидан ўлиш 100 марта камайган, силга дучор бўлган беморларни эса 100 фоиз даволаш имконияти яратилган.

Ушбу суҳбатда фтизиатрия фанининг мана шу ютуқлари ҳақида қисқача тўхталиб ўтмоқчимиз. Ҳозирги энг муҳим нарса — сил касаллигини унинг бошланғич давридаёқ аниқлаш, касалланган кишиларни ўз вақтида даволаш ва бу дардни мутлақо йўқотиб юборишдан иборатдир.

Касалликнинг бошланғич даврида ўпкада кичик тугунча ёки шиш пайдо бўлади. Лекин бу ҳолат кишига сезилмайди. Иш қобилияти ва тана ҳарорати ўзгармайди. 1-3 ойдан сўнг ўпкада яра пайдо бўлади. Айни шу пайтда бемор врачга мурожаат этиб даволанса, бутунлай тузалиб кетиши мумкин. Акс ҳолда касаллик хроник формага ўтиб, ўпкадаги яра атрофида чандирлар ҳосил бўлади, тузалиш имкониятини қийинлаштиради.

Болаларга, ўсмирларга сил тез юқади, уларда касаллик бошланганини осонгина аниқлаш мумкин. Бунинг учун уларга йилига 2 марта туберкулин синамаси қуйиб турилади. Туберкулин синамасининг бола ҳаётида биринчи марта мусбат натижа бериши бола организмига касаллик микроби юққанлигидан хабар беради. Шу даврда даво қилинса, касаллик ривожланиб улгурмасдан бола шифо топади. Боғча-яслиларда ва болалар консультацияларида болаларга мунтазам равишда туберкулин синамаси қуйиб боришнинг аҳамияти мана шундадир.

Ҳозирги замон фтизиатрия фани касалликни даволаш соҳасида катта ютуқларга эришди. Жумладан, силни даволашда жуда таъсирчан дорилар топилди. Даволаш учун зарур бўлган барча дори-дармонлар беморларга бепул берилади.

Аммо сил бутун организмга тарқалган хроник кечувчи касаллик бўлгани учун уни даволаш ҳам узоқ давом этиши, яъни у силнинг клиник турига ва босқичига қараб камида 12 ойдан 24 ойгача давом этиши лозим. Бу муддатнинг учдан бири, ёки тўртдан бири касалхона-санаторий шароитида, қолган қисми эса амбулатория (диспансер) шароитида олиб борилади.

Булардан ташқари беморларни муваффақиятли даволашда уларни тўғри ва сифатли овқатлантириш ҳам муҳим аҳамиятга эга. Овқат хилма-хил ва витаминларга бой бўлиши лозим. Агар бемор врачга ўз вақтида мурожаат қилмаса ёки у даволанишни врачнинг рухсатидан ташқари барвақт тўхтатиб қўйса, у вақтда ўпкадаги жароҳат битмайди, яра атрофида чандиқ ва пайлар ривожланади — касаллик хроник тарзда тараққий этувчи клиник формага айланади. Бундай ҳолларда қисман касалхоналарда турли хирургик усуллар қўлланилади, яъни ўпканинг жароҳатланган қисми олиб ташланади. Бундай операция эндиликда унчалик оғир эмас, бемор тез кунда оёққа туриб, соғайиб кетади ва меҳнат қобилияти тикланади.

Маълумки, сил пайдо қилувчи «Кох таёқчаси» дунёда энг кўп тарқалган микроблардан бўлиб, у соғ организмга асосан нафас йўллари, ҳазм органлари орқали юқади. Нафас йўлига чанг, тўзон билан бирга киради. Ҳазм органларига эса яхши пиширилмаган овқат маҳсулотлари — сут, гўшт, балиқ, тухум орқали, ёки дастурхонда очиқ турган таомлар бемор гаплашганда тушган микроблар орқали ўтиши мумкин.

Бу касалликнинг олдини олиш (профилактика қилиш) асосан икки йўл билан амалга оширилади. Биринчидан, микроб тарқатувчи манбани тугатиш ва унинг ташқари муҳитга тарқалишига йўл бермаслик, иккинчидан, организмнинг сил микробига бўлган чидамлилигини ошириш. Биринчи вазифа: беморларни вақтида аниқлаш, бацилла тарқатувчиларни эса касалхоналарга ётқизиш, уларни бутунлай тузатиб юбориш. Иккинчи вазифа: касалликка қарши эмлаш, турмуш шароитини яхшилаш, сифатли овқатланиш, меҳнат ва дам олишни тўғри ташкил қилиш, спорт машғулотлари билан шуғулланиш. Турли сурункали касалликларга йўлиқмаслик учун бир оз носоғлик аломати пайдо бўлиши билан врачга мурожаат қилиб, тезда шифо топиш чораларини кўриш. Ана шунда организм ҳамма вақт сил микроби билан бўлган курашда ғолиб чиқади ва ҳеч қачон бу дардга дучор бўлмайди. Кишилар топилмас бойлик — саломатлик эгаси бўладилар.

Демак, сил касалини тез орада бутунлай тугатиш учун ҳамма имкониятларга эгамиз.

Ш. АЛИМОВ,
Республикада хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби, ЎзССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси.

Жомбой районидаги Улуғбек номли совхознинг илғор ишчиси Гулсара Абдусатторова 22 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 1750 литрдан серқаймоқ сут соғиб олишга сўз берган. Ваъдасини Улуғ Октябрь байрамигача бажариш учун курашаётган Гулсара Абдусатторова сигирларни яхши парвариш қилиб кун сайин кўп маҳсулот олмоқда. Суратда: Ленин ордени кавалери ўртоқ Г. Абдусатторова.

Ф. Лутфуллаев фотоси.

Қишлоқ хўжалиги ишлари кундалиги

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

Республикамиз чорвадорлари тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йили меҳнат вахтасини муваффақиятли олиб бормоқдалар. Кўпгина хўжаликларда зиммага олинган юксак мажбуриятлар шараф билан бажарилмоқда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Статистика бош бошқармаси маълумотларига қараганда гўшт, сут, тухум, қоракўл тери ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш ўтган йилдагига нисбатан анча дуруст боряпти.

Ўтган саккиз ой мобайнида 96,5 минг тонна ёки йиллик планга нисбатан 63,3 процент миқдорида мол ва парранда гўшти (тирик вазнда) тайёрланди. Бу, ўтган йилдагига қараганда 500 тонна кўп демакдир. Хоразм области чорвадорлари гўшт тайёрлашда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Бу ерда йиллик план ҳозирнинг ўзидаёқ 85,5 процент адо этилди. Наманган ва Андижон областлари йиллик планни 80 процентдан ошириб бажаришди. Қорақалпоғистон АССР, Фарғона ва Тошкент областлари гўшт тайёрлаш йиллик планларини 70 процентдан зиёдроқ бажаришга эришдилар.

Бу йил гўштга топшириладиган моллар яхши семиртирилмоқда. Тошкент, Сирдарё ва бошқа бир қатор областлардаги кўпгина хўжаликлар қорамолларнинг тирик вазнини 450-500 килограммга етказдилар. Бу, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш ҳамда унинг таннархини пасайтиришнинг энг муҳим омилларидан биридир.

Сурхондарё областининг чорвадорлари ўз имкониятларидан паст даражада ишламоқдалар. Бу ерда гўшт тайёрлаш йиллик плани атиги 49,7 процент адо этилди. Самарқанд ва Бухоро областларида ҳам бу соҳада камчиликларга йўл қўйилмоқда.

Саккиз ой давомида республика бўйича қарийб 267 минг тонна сут тайёрланди. Бу, ўтган йили шу давргача тайёрланган сутдан 20 минг тоннадан кўпроқдир. Йиллик план 77,9 процент бажарилди. Кўпгина хўжаликларда йил давомида ҳар бир сигирдан 2,5 минг литргача, илғор хўжаликларда эса — 3,5 минг литргача сут соғиб олиш мўлжалланмоқда. Республикадаги барча областлар ва Қорақалпоғистон АССР сут сотиш планларини ошириб бажармоқдалар ва ўтган йилги кўрсаткичлардан ўзиб кетмоқдалар.

Шу йилнинг 1 сентябригача қадар республикада 270,5 миллион дона тухум етиштирилди. Бу, бултургига нисбатан 28 миллион дона кўпдир. Тухум тайёрлаш йиллик плани ҳозиргача 97,4 процент адо этилди. Қашқадарё, Наманган, Сурхондарё областларининг паррандабоқарлари йиллик планни ҳамда қўшимча топшириқни ҳам анча ошириб бажаришди.

Тухум етиштиришни кўпайтиришда ишлаб чиқариш жараёнлари саноат асосига қурилган паррандачилик фабрикалари катта роль ўйнадилар. «Узптицепром» корхоналари 126,4 миллион дона тухум сотдилар. Шу жумладан: Тошкент области — 48 миллион донадан кўпроқ, Фарғона области — 25 миллион дона, Бухоро — қарийб 24 миллион дона тухум топширди. Шундай қилиб, тухум етиштиришнинг саноат асосига қурилиши бу соҳанинг афзалликларини исботлади.

Республикамиз қоракўлчилари катта ғалабага эришдилар. Давлатга қоракўл тери топшириш йиллик плани 103,6 процент адо этилди. Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 1,7 миллион дона зиёд ёки пландагидан 72 минг сўмлик кўп қоракўл тери сотилди. Қоракўл тери етиштирувчи областларнинг ҳаммаси (Сирдарё областидан ташқари) давлат планларини ошириб бажаришди.

Республика бўйича жун тайёрлаш йиллик плани қарийб 70 процент, чарм хом ашёси — 68 процент адо этилди.

Республикамиз чорвадорларининг муваффақиятлари салмоқли. Лекин чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш учун мавжуд резервлардан мақсадга мувофиқ равишда фойдаланилаётгани йўқ. Ҳали ҳам кўпгина хўжаликларда қорамоллар ва паррандадан кам маҳсулот олинмоқда, унинг таннархи пасаймаётир.

КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорига жавобан жамоат чорвачилигини ривожлантириш ва маҳсулдорлигини ошириш учун курашни ҳар қачонгидан ҳам кучайтириш — шу куннинг муҳим вазифаларидан биридир.

АХБОРОТ

ҚИШЛОҚЛАРДАН ХАБАРЛАР

ҚЎНҒИРОТНИНГ ЖАМОЛИ

Кўҳна Қўнғирот ҳозир шаҳар бўлиб қолди. Қорақалпоғистонда янгидан бунёд бўлаётган бу шаҳарда яқинда икки қаватли шифохона, болалар боғчаси, ўрта мактаб биноларини қад кўтарди. Бу биноларни қуриб берган иккинчи қурилиш бошқармасининг Андрей Ли бошлиқ бригадаси коммунистик меҳнат коллективи номини олди.

Л. АЙТМУРОДОВ.

МЕДИКЛАР ЁРДАМИ

Наманган район санитария-даволаш бирлашмасининг ходимлари «Наманган» совхози, Охунбобоев номли колхоз чорвадорларига пичан ўриб-йиғиб бериш учун ҳашарга келишди. Улар Сирдарё ва Қорадарё оралиғидаги яйловлардан 80 тонна тўйимли озуқа ўриб беришди.

У. БОТИРОВ.

1001 ЁШДАГИ ЧИНОР

Йўлингиз тушиб, Самарқанд областидаги «Қарноб» совхозига келсангиз, Тим қишлоғидаги сервсавлат чинорни кўриб ҳайрон қоласиз. Археолог профессорлар Г. И. Леонов ва М. Е. Массонларнинг аниқлашича, бу Тим чинори 1001 ёшга кирган.

Н. ШАРИПОВ.

Республикамизнинг саноат корхоналари ва қурилиш майдонларида ўзаро социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёзиб бормоқда. Сиз бу суратларда 160-қурилиш трестига қарашли 126-комплекс қурилиш бошқармасининг пешқадам бинокорларини кўриб турибсиз. Л. Ракафиева (юқоридан), Р. Сайфуллин, Г. Кригерь, У. Муродов ва В. Гусеев ўртоқлар бошқарма коллективи билан биргаликда пойтахтимизнинг Жуковский кўчасидаги 9 қаватли бинони бунёд этмоқдалар. Улар кундалик топшириқларини мунтазам 150-180 процентдан адо этишмоқда.

А. Тўхтасинов фотолари.

Фотолавҳалар

ЁДГОРЛИК ҚАЧОН БИТАДИ?

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

1969 йилнинг бошларида районимизда Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган бўкалик жангчилар хотираси учун ёдгорлик ўрнатиш тўғрисида хайрли ташаббус бошланди. Бўлажак улкан архитектура ансамбли район марказидаги тепалик устида қуриладиган бўлди. Бу ташаббус ҳаммани қувонтирди.

Шундан кейин ишлар қизиб кетди. Тезда колхозчилар шанбаликлар уюштириб тепаликни гир айлантириб чим ётқизишди. Сув чиқарилди. Ишчилар ҳам, мана бу ёғини биз қотирамиз,— деб ишга киришиб кетдилар. Дарахтлар экилди. Бульдозерлар тепалик устига ҳужум бошлаб, уни кафтдай қилиб текислашди.

Аста-секин темир-бетондан тўртта девор ҳамда 16 метрли ҳайкал учун қўйилган супа қад кўтарди. Йўлкалар қурилди.

Юқорида айтилган ишларнинг ҳаммаси салкам икки йилда бажарилди.

— Кейинчи, дейсизми?

Кейин ҳамма ишлар таққа-тақ тўхтади. Бош-қош бўлиб турган раҳбарлар ҳам қаёққадир ғойиб бўлишди.

Тепалик устини ҳозир ўт босиб кетган. Яна катта-кичик ўттиздан ортиқ яшик ўтлар орасида уюм-уюм бўлиб турибди. Қаровсиз қолганлиги учун яшикларнинг кўпчилиги бузилиб, ундаги бетон ва алебастр қоришмасидан тайёрланган, ўйиб ишланган нақшдор стенд расмлари сочилиб ётибди. Узоқ ерлардан қанча меҳнат, маблағ билан келтирилган бу қимматбаҳо материаллар жой-жойида унутилиб қолдирилди.

Булар қачонгача шу ҳолда ётиши бизга қоронғи.

Р. ХУДОЙҚУЛОВ,
В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети студенти.

СОЛДАТ — ЎЗ ҚУРОЛДОШЛАРИ ҲАҚИДА

СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ХИЗМАТ ҚИЛАМИЗ...

Тўсатдан берилган «тревога» сигнали бутун составни уйқудан уйғотди. Йигитлар бир зумдаёқ сафга тизилишди. Ҳамма «олға!» — деган командани кутарди.

— Соат 4-у 30 минутда ўт очилсин, — деган жанговар буйруқ берилди. Ана «душман» турган «Н»-пункт, у ғафлатда қолибди. Затворга боғланган иплар тортила бошлади. Стволдан чиқаётган снарядлар «душман» позициясини ўққа тута бошлади. Алижон наводкачилик қилаётган асосий қурол биринчи снарядидаёқ «душман» кузатув пунктини яксон қилди. Пиёда аскарларимиз «ҳужумга» ўтди. Тўсатдан қилинган ҳужумдан гангиб қолган «душман» таслим бўлди. Лекин, бу билан чекланиб қолиш мумкин эмас. Чунки, «душман»га қўшимча куч ёрдамга келиши мумкин. Шунинг учун янги ўт очиш позициясини белгилаб олиш керак. Мана «душман»га қўшимча куч ёрдамга келди. Унинг танк ва пиёда аскарлари бостириб кела бошлади. Яна тўплардан ўт очилди. Пиёда аскарларимиз «ҳужум»га ўтди. Гранатаметлар ўт пуркай бошлади. Автомат ва пулемётлар сайрай бошлади. Бўлиб ўтган қаттиқ жангда «душман» таслим бўлди.

Жанг тугади. Командиримиз солдатларни сафга тортди. Жанг майдонида алоҳида намуна кўрсатган солдатларга командирликнинг ташаккурномаси эълон қилинди. Улар орасида Алижон Маъмуровнинг ҳам исми тилга олинди.

— Совет Иттифоқига хизмат қиламиз, — дейишди солдатлар.

Илғор жангчи Алижон Маъмуровнинг хизмат карточкасида ўндан ортиқ ташаккурнома битилган. Бунга у ўзининг жанговар ва сиёсий тайёргарликда эришаётган юқори кўрсаткичлари туфайли сазовар бўлмоқда. Яқинда бўлиб ўтган тунги машғулотда ҳам Алижон яна катта ғалабага эришди. Батарея командири яна ташаккурнома эълон қилди. Бу уни хизматда янги муваффақиятлар сари илҳомлантириб юборди.

Д. ТЎРАҚУЛОВ.

ВАЛЯНИНГ ХАЛОСКОРИ

Бу ҳодиса ёзнинг жазирама иссиқ кунларида рўй берди. Шу куни автосамосвал ҳайдовчиси оддий солдат Алексей Парпиев карьердан қурилиш ишлари кетаётган жойга шағал ташир эди. У дарё ёқалаб карьер томон борар экан, дарёда чўмилаётган қизларнинг қўрқинчли шовқинини эшитди. «Кимдир чўкаётибди», — хаёлидан ўтказди у ва машинани тўхтатиб дарё томон югурди. Қирғоққа етиб келганида сув юзида ҳеч ким кўринмасди. Қўрқувдан ранглари оқариб кетган қизлар бундан бирнеча дақиқа олдин Валя чўкиб кетган жойни унга кўрсатишди. Ҳар бир дақиқа ғанимат. Солдат дарҳол ўзини сувга ташлади. У бирнеча марта шўнғиди. Ниҳоят Алексей Валентина билан биргаликда сув юзида пайдо бўлди.

Шундай қилиб оддий солдат А. Парпиев Валентинанинг ҳаётини сақлаб қолди. Валянинг ота-онаси Алексейга чин юракдан миннатдорчилик билдиришди. Бу воқеа қизнинг тўйидан бирнеча кун олдин содир бўлган эди. Бўлажак куёв Алексейни излаб топди ва қўлини йигитларча самимий сиқиб қўйди.

Ҳарбий ва сиёсий тайёргарлик аълочиси А. Парпиев командирларнинг мақтовига кўп марта сазовор бўлган. Валяни қутқазишда кўрсатган мардлиги ва жасурлиги учун юртига бориб келиш учун унга қисқа муддатли отпуска берилди.

Р. ШОЙЗОҚОВ.

* * *

Шунингдек, оддий солдатлардан В. Ширко, О. Рўзиматов, Ю. Исожонов, Р. Тожиматов, И. Болтабоев, Л. Худойбердиев, Ж. Арзиқулов, Ж. Ғаффоров, С. Ҳолиқулов, А. Ғаниев, А. Ҳидирназаров, А. Мингбоев, И. Аҳмедов, Н. Маткаримов, К. Ҳасанов, С. Асқаров ўртоқларнинг редакциямизга йўллаган мактубларида Ватанимиз посбонлари ҳаёти ҳақида, уларнинг хизматда қўлга киритаётган ютуқлари тўғрисида ҳикоя қилинади.

Таниқли ёзувчи ва адабиётшунос олим Жуманиёз Шарипов ижоди китобхонларимизга яхши таниш. Адабиётга дастлаб шеърий китоблар автори сифатида кириб келган адиб кейинги йилларда проза жанрида муваффақиятли иш олиб бормоқда. Унинг «Хоразм» романи катта ижодий меҳнат самараси. Филология фанлари доктори, таржимон ва адиб Ж. Шариповни 60 ёши билан табриклаб, «Хоразм» романининг учинчи китобидан парчани эътиборингизга ҳавола қиламиз.

ҚАМАЛ

ЖУМАНИЁЗ ШАРИПОВ — 60 ЁШДА

Жунаидхон Қорақум саҳросига қочиб кетиб, чет эллардан қурол-аслаҳа, маблағ олиб лашкар тузди. Унинг ёш жумҳуриятга тўрт-беш йил давомида қилган ҳужумининг сони-ҳисоби бўлмади. Энг сўнгги ҳужуми эса ниҳоятда даҳшатли бўлди. Бу ҳужум 1924 йил 3 январда бошланиб 20 январда чўққисига чиқди. Хоразм жумҳурияти оғир аҳволга тушиб қолди. Пойтахт Хива ҳам таҳлика остида қолди.

Жунаидхон қизил аскарларни совуқдан, очлик, сувсизлик балосидан ўлдиришни ўйларди. У устига қалин пўстин кийиб олиб от чоптирар, гоҳ Шоҳимардон дарвозасига ҳужум қилган лашкарлари олдига, гоҳ Ғовик кўли (у Хивадан икки-уч чақирим шимолда) атрофидаги навкарлар ёнига, гоҳ Гандимён, Ҳазорасп дарвозаларини ўққа тутаётган Оғажон эшон, Саъдулла боланинг йигитлари қошига борар, мингбоши, сардорларга кескин-кескин буйруқлар берар эди. Жанг бирпас тинмас, аксинча борган сайин қизир, авжга минар эди.

Жунаидхон кечқурунга бориб ҳамма лашкар бошлиқлари-мингбоши, юзбоши, сардорларни қароргоҳига чақириб, кенгаш қурди. Қароргоҳига катта ўғли Эшшихон, сардорлари: Аҳмадбек, Ёздан ҳукуз, Саидмат, Дурдимурод, куёви Байрамали, унинг ўғли Баҳор, Оғажон эшон, Саъдулла бола, Шокир бола, Ота эшон, Темир Алилар тўпланган.

Жунаидхоннинг кайфи чоғ, вақти хуш. Хива остонасига шу қадар тез келиб қолганига, шаҳарни уч томондан ўраб олганига хурсанд.

— Ғуч йигитларим, ҳаммангизга мингларча раҳмат! Сизларнинг ғайрат-шижоатингиз мени яшартирди, саксонга қараб кетсам ҳам ўзимни ёш йигитдай сезаман. Сизларни парвардигор қўллагай, энди яна бир ғайрат қилсак Хивани темир халқадай бутунлай ўраб оламиз, ҳозир Хива бошсиз қолган гавдага ўхшайди. Ёш уллилари — Карим танқалар Москвада ҳазатиб[1]) юришибди. Шаҳарда аскар оз, қаттиқ ҳужум қилсак, бардош бера олмай таслим бўлишади.

Жунаидхон чилимни «ҳур-ҳур» тортди-да шахдам-шахдам гапира кетди.

— Биз қалъани бутунлай ўраб олишимиз билан, шаҳардаги дўстларимиз дарҳол исён кўтаришади. Худойберган қози, Эшчон қори, Одамоҳун, Абдукарим гунчи, Оллоқулибой, Елмонбой, Мулла Рўзимлар бизнинг ишорамизни кутиб туришибди.

Бу хабар ўтирганларга мойдай ёқиб тушди. Улар бир-бирига қараб қўйишди. Шу вақтда Оғажон эшон:

— Хон оға, ҳалига қадар Тошовуз, Хўжайли олинмади, Тоза Урганч қўлга киритилмади, — деб саволомуз Жунаидга қаради.

— Ушоқ бекка буюрдим, тезда Тоза Урганчни олинг деб. Тошовуз томонларида бир қанча сардорларимиз: Анна бола, Болта ших, Зоир бола, ўғлимиз Эмирлар бор. Дуғонлар, эртагаёқ Хива қалъасини бутунлай ўраб олайлик — деб қисқа, аниқ, шиддатли буйруғини берди Жунаидхон.

Эрта тонгда Жунаидхоннинг бир гуруҳ лашкари қуруқ анҳор ичига тушиб Шоҳимардон дарвозасига яқинлашди, бошқа бир гуруҳи ўрмалаб-ўрмалаб Патрак дарвозасига (буни Гадойлар дарвозаси ҳам дейишади) борарди. Яна бир қисми Орқа Тозабоғни олиб, Қўша дарвоза ёнидаги окопларга яқин келишди. Гандимён, Ҳазорасп дарвозалари олдида турганлар қумдонлар ёнидаги қамиш ғарамлари орқасига ўтиб олишди. Тозабоғ, Шихлар, Пишканик дарвозалари олдида турганлар ҳам ҳаракатга тушди. Шаҳарнинг тўрт томонида қаттиқ отишмалар бошланиб кетди, осмонни милтиқ, пулемёт, замбаракларнинг садолари қоплади, ҳаммаёқни тутун, чанг босиб кетди. Душман қанча талофот кўришига қарамай, жангни давом эттирди. Соат ўнларга бориб, шаҳарнинг тўрт томонини занжир халқадай ўраб олди, энди Хўжайли, Тошовуз, Урганч, Хонқо томонига борадиган йўл ҳам кесилиб, шаҳар бутунлай қамалда қолди. Қуршов ичида қолган қадимий шаҳар бутун дунёдан ажралган ота-оролга ўхшаб қолди. «Қамал», «қуршов» сўзлари шаҳар халқини чўчитиб қўйди, кишиларнинг юрагига ваҳима солди, шаҳар ичида хунук хабарлар тарқалди.

— Қуршовда қолдик, аҳволимизга вой?

— Жунаидхон эрта-индин Хивани босиб олади!

— Большевикларга қўшилганларни қириб ташлайди! — деган овозлар мачит-мадрасаларда, чорсу-гузарларда тарқалди.

Жунаидхон ғалабадан хурсанд, севинчидан терисига сиғмайди, шаҳарни қамал қилганларга сарпо устига сарпо улаштирди. Ҳар бир болшовойнинг бошига минг тилла, ёш уллисини тутганга беш минг тилла бераман» дерди. Абдусаломов, Болтаев, Ризаев, Полвон, Отажонов, Қориев, Гадецкий, Волошин, Хабин, Рукинларнинг бошларига эса катта-катта пул тиккан эди.

Хивани қўриқлаб турганлар учун иккинчи бир тарафдан — Урганч йўли томондан ҳам мадад келиб қолди. Польгов отряди Ғовик кўли атрофига жойлашган босмачи тўдаларига қарши ҳужум қилиб, чекинишга мажбур қилди ва қизил аскарлар мудофаа қилиб турган Орқа Тозабоғга яқинлашди, шу пайтда Қўша дарвозани қўриқлаб турган қизил аскарлар ҳам окоплардан чиқиб душманга ҳамла қилишди, икки томондан бошланган ҳужум ёвни темир исканжага олиб, ҳолини забун қилди, оқибатда босмачиларнинг янги позицияларга чекинишдан бошқача чораси йўқ эди. Польгов отряди ҳам Хива қўриқчилари билан қўшилди. Тонг пайтида Оғажон Эшон Гандимиён, Ҳазорасп дарвозалари томонидан Хивага яна каттароқ ва яна қаттиқроқ ҳужумни бошлаб юборди. Жунаидхон ярасини қайта боғлатиб, ўзини тетик сезиб, жаҳду жадал билан жангга кирди, ўз лашкарларини бир ерга тўплаб, катта куч йиғиб, Оғажон эшоннинг ҳужумини қувватлаб турди.

27 январь, кеч оқшом, бош қўмондон Гадецкий ҳузурида Аҳмаджон Иброҳимов, Полвон, Польгов, Теленкевич, Волошин, Халамон, Болтаев, Ризаев, Жуманиёз Калантаров, Хабин ва бошқалар ҳозир бўлишди.

— Хива ҳали ҳам қамалда — деб сўз бошлади бош қўмондон, — Оғажон эшон яна ҳужум бошлаб ҳолимизни танг қилди. Аҳмаджон Иброҳимов, Польгов отрядлари бизга келиб қўшилса-да, асосий куч Шайдаковнинг полки ҳали бизга келиб қўшилгани йўқ. У Ҳазорасп атрофида душман билан жанг қилмоқда. Радиодан олинган хабарга қараганда ТуркВО вакили Кутяков келиши керак эди, лекин аэродром душман қўлида. Энди Хабинга қўшимча кучларни бериб, эртага — 28 январь куни ҳужумга ўтиш керак. Бу ҳужумни Аҳмаджон Иброҳимов, Польгов отрядлари қўлласин, вазифа аниқми?

— Аниқ! — дейишди ўтирганлар.

— Хўш, нима дейсизлар? — сўради бош қўмондон.

Иван Васильевич Гадецкий ҳарбий нозир бўлишидан ташқари ҳарбий қўмондонлик вазифасини ҳам ўтар, ўз қарамоғидагилар билан маслаҳатлашиб иш битказарди.

Шу тобда ҳар ким ўз фикрини айта бошлади. Баъзилари:

— Шайдаков полки келгунча ҳужум қилмай турайлик, қамалдаги йигитлар қийналиб кетди, — дейишса, баъзилари:

— Ҳужум қилганимиз мақбул. Аҳмаджон Иброҳимов билан Польгов отрядлари келиб қўшилди, аэродромни олиш албатта зарур.— дейишди. Охири Хабин:

— Бош қўмондоннинг буйруғини албатта бажараман, — деб қатъий ваъда берди.

Бир ҳафтадан бери қамалда қолган Хива қўриқчиларида на уйқу бор, на ҳаловат, дурустроқ овқат ейиш қайда дейсиз, қаттиқ совуқда душманнинг ҳужумини қайтариб туриш осонми? Мана 28 январга ўтар кечаси душман Ҳазорасп дарвозаси томонидан яна ҳужум бошлаб юборди ,аммо бу ҳужумни ҳам қоядай мустаҳкам турган Хиванинг азамат қўриқчилари қайтарди. Дарвозалар маҳкам, қалъа бутун! Аскарлар сергак!

Тонг ҳам ёриша бошлади, Хабин кечаси билан ҳужум ҳақида ўйлаб чиққан, отрядини ҳужумга тайёрлаган эди. Хивадаги бутун тўплардан аэродром томонга қараб ўқ узилди, ҳаммаёқ гўё зилзиладай ларзага келди, қиш бўлса ҳам осмонни чанг-тўзон босиб кетди, тутун қуюнлари ҳаммаёқни қоплаб олди. Пулеметлар ҳам сайраб қолди, шунда бирдан Ҳазорасп дарвозаси ланг очилди-да, Муса Хабин бош бўлган азамат отлиқлар отряди ёв устига бўрондай ёпирилди.

— Ленин учун, партия учун олға! Ура!! — деб Хабин қиличини ўйнатиб борарди. «Ура!» садоларининг тўлқини аэродромни титратиб юборди, отлар ўз эгаларини учириб олиб борар, қиличлар ҳавода ялтираб кетар, тачанка ўз ҳунарини кўрсатиб, душманнинг юрагига даҳшат солар, бош кўтарган душманни тутдай тўкар эди. Қаттиқ жангдан кейин аэродром қўлга киритилди. Бу ғалабадан кейин тезда Жунаидхон ва Оғажон эшонга қарши уч тарафдан ҳужум бошланди. Тилларда достон бўлган Аҳмаджон Иброҳимов ўз йигитлари билан Хабин ҳужумни қувватлаб турди. Польгов эса чап қанотдан унга мадад берди. Шаҳарни бир ҳафтадан ортиқ қўриқлаган кизил аскарлар, кўнгиллилар — ЧОН йигитлари бирин-кетин дарвозалардан чиқиб ўзларини жангга урдилар.

— Ленин учун, партия учун, Хоразм учун олға! — деб жонжаҳди билан ҳамла қилишарди кўзлари қизариб, юраги ғазаб-нафрат билан тўлиб кетган жангчилар. Мана, командир Андижоллонинг пешонасига ўқ тегиб ўлди, ўрнини Полвоннинг ўртоғи Солижон олди, Пирнафас ака «Олға!» деб бораётганида душманнинг ўқи йиқитди, уни Ольга ва бошқа ҳамширалар уруш майдонидан олиб чиқдилар. Полвон энг қийин участкада Жунаидхоннинг лашкарларига қарши ёпирилиб бормоқда.

Жуда катта, шиддатли жанглардан кейин Жунаидхон, Оғажон эшон ва бошқа босмачи тўдалари шаҳар атрофидан улоқтириб ташланди, шаҳар тамом қамалдан қутқазилди. 28 январь кечасиға бориб душман қуршовидан чиққан Хива халқи ниҳоятда шод-хуррамлик билан қаддини ростлаб, эркин нафас олди.

1. Мазза қилиб, маъносида.

ЯНГИ ТОПИЛМАЛАР

СУҒД ДАВРИ ТАНГАЛАРИ

САМАРҚАНД, (ЎзТАГ). Самарқанднинг қадимий қисми бўлган Афросиёбда икки жойдан VIII аср тангалари топилди. Археологлар мачит тагига кўмиб қўйилган сопол кўзаларни топиб олдилар. Кўзаларга 324 та кумуш танга, мис ва жез чақалар яшириб қўйилган экан. Танга — чақалардаги ёзувлар, ҳукмдорларнинг номлари, суратлар яхши сақланган. Олимлар шу белгиларга асосланиб Суғдиёна давлати охирги даврининг ҳаётига доир янги саҳифаларни ўқиб аниқлаш мумкин бўлур, деб тахмин қилмоқдалар.

ШОИР МУҲСИНИЙНИНГ ҚЎЛЁЗМАСИ ТОПИЛДИ

ҚЎҚОН, 10 сентябрь. (ЎзТАГ). Ғафур Ғулом номидаги Қўқон адабиёт музейининг илмий ходими Аҳмаджон Мадаминов XIX асрнинг иккинчи ярми ва XX асрнинг бошида Қўқонда яшаган ўзбек шоири Муҳсиний асарларининг олимларга номаълум бўлган қўлёзмасини топди.

Муқимийнинг шогирди ва замондоши бўлган демократик кайфиятдаги бу шоир, рассом, файласуф, тарихчи, ҳаттот ва таржимоннинг ижоди шу вақтгача унчалик маълум эмас эди.

84 саҳифадан иборат бўлган бу қўлёзмани шоирнинг фалсафий кундалиги, буюк мутафаккирлар ёзиб қолдирган ҳикматли фикрларнинг тўплами ва бунга Муҳсинийнинг қўшган ҳиссаларининг мажмуи деса бўлади. Ўзбек тилида арабча ҳуснихат билан ёзилган бу қўлёзма муаллифнинг зўр шоирона маҳорат соҳиби эканлигидан далолат бериб турибди.

Янги топилган бу қимматли асар кўпгина ўзбек шоирларининг ватани бўлган Қўқон адабий муҳити тарихидаги яна бир саҳифани очишда олимларга имкон беради.

Фотолавҳалар

СПОРТ

ХАБАРЛАР

БОКСЧИНИНГ ТАШАББУСИ

Тошкент области комсомол ташкилотлари активининг область етук спортчилари билан биргаликда ўтказилган кенгаши бўлди. Унда комсомол ва спорт ташкилотларининг областда жисмоний тарбия ҳамда спортни янада ривожлантиришдаги роли муҳокама қилинди. Кенгашда сўзга чиққан СССР халқлари V спартакиадаси чемпиони, республика боксчилар терма командаси комсорги, Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети аъзоси Рифат Рисқиев маҳалла ва кўп қаватли уй-жой биноларида истиқомат қилувчи ёш спортчилар — болалар ҳамда ўсмирларнинг жисмоний тарбиялаш билан мунтазам шуғулланишларини оталиққа олиш ҳақидаги ташаббус билан чиқди. Боксчининг бу таклифини моҳир гимнастикачи Э. Саади, тоғ-чанғи спорти бўйича республика чемпиони Х. Галнулинлар ҳам маъқуллашди.

Кенгашда турар жойлар, маҳалла ва баъзи корхоналар ҳузурида ёшларнинг спорт секцияларини ташкил этиш, уларнинг машқларини ўз вақтида ўтказишга раҳбарлик қилиш ҳақида мажбурият қабул қилинди. Спортга бағишланган йиғинда республика комсомоли Марказий Комитети биринчи секретари Э. Ғафуржонов, Тошкент область партия комитети секретари Б. А. Абдураззоқов, республика Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети раиси ўринбосари Ю. Егоров иштирок этди.

БИР ЮРИШДА БЕШ ДОНА

Чирчиқда халқаро шашка бўйича Бутуниттифоқ аёллар чемпионати қизғин давом этмоқда. Олтинчи тур мусобақаларида чемпионатнинг энг ёш қатнашчиси тошкентлик Озода Аҳмедова ленинградлик Л. Григорьева билан учрашди. Спорт жангига айланган бу ўйинда ленинградлик меҳмон мастер бўлишига қарамай доғда қолди. Озода охирги ҳал қилувчи юришда бир йўла беш дона олиб, рақибини мағлубиятга учратди.

Олти турдан кейин ҳозирча ўринлар қуйидагича тақсимланиб турибди: Степанова — 6 очко, Михайловская — 5,5 Аугустинайте — 4,5, Дубатовка — 4, Спасская ва Кукушкина — 3,5, Аҳмедова, Иброҳимова, Глазова ҳамда Григорьевалар — 2 очко. Ўйинлар бугун ниҳоясига етади.

АРМИЯЧИЛАР СОВРИНДОР

Пайтахт армиячилари — ЦСКА командаси хоккейчилари кетма-кет икки марта жаҳон чемпиони деган шарафли номга яраша спорт маҳорати кўрсатиб, ажойиб ўйинлари билан мухлислар олқишига сазовар бўлдилар. Армиячилар яқингинада Европа чемпионлари кубогини қўлга киритишганди. Ўтган сешанбада эса яна бир ютуқ — «Советский спорт» газетаси совриндори бўлишди. Улар анъанавий халқаро турнирининг ҳал қилувчи финал учрашувида ленинградлик армиячилар билан жанг қилишди. Ўйин олти шайбага бир жавоб ҳисобида пойтахтликлар фойдасига ҳал бўлди.

ИККИНЧИ ЎРИН ИШТИЁҚИДА

Мамлакат футбол чемпионатининг иккинчи лига V зонасида куч синашаётган командаларнинг навбатдаги тур ўйинлари ҳам қизғин бўлди. Ўйинлар жадвалини ҳамон Пермь шаҳрининг «Звезда» командаси бошқармоқда. Иккинчи ва учинчи ўринларни «Олатов» ҳамда «Янгиер» командалари эгаллаб турishибди. Иккинчи ўринга чиқиш учун курашаётган янгиерликлар бу сафар «Зарафшон» билан учрашиб ҳисобни 1:1 қилишди. Баҳам кўрилган шу очко билан «Янгиер»да 32, навоийликларда 19 очко тўпланди. «Политотдел» командаси футболчилари ўз майдонларида Уфанинг «Строитель» командаси дарвозасига жавобсиз уч тўп киритишди ва ижевсклик зенитчилар билан учрашувда ҳисобни очолмай дурангга рози бўлган термизлик автомобилчиларга етиб олишди. «Олой» (Ўш) — «Нефтяник» (Фарғона) учрашуви 4:0 бўлди.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

СОЦИАЛИЗМ ОДИМЛАРИ

•

ИРОДАЛИ ҚИЗ

•

ЯНГИ УЙДИРМА

•

ҲИНДИСТОНДА ТАБИИЙ ОФАТЛАР

•

ҚОРАНҒУДА ТОПИШГАНЛАР

•

ВАЛЮТА ТАЛВАСАСИ

АНЖЕЛАНИНГ ҲАЁТИ ХАВФ ОСТИДА

НЬЮ-ЙОРК, 8 сентябрь. (ТАСС). Сан-Рафел шаҳрида (Колифорния штати) Америка коммунисти Анжела Дэвис «иши»ни дастлабки тартибда судда кўриш бошлаб юборилди. Кечаги мажлисда ҳимоячилар Дэвисга қўйилган айбларнинг ҳаммасини олиб ташлашни талаб қилдилар, чунки маъмурларнинг қалбаки «далиллари»га асосланиб ўз хулосасини чиқарган присяжнилар катта жюриси холис кишилардан иборат бўлмаганлиги сабабли Анжеланинг ишига ҳам холис назар билан қарамаган.

Анжеланинг адвокатларидан бири судьяга «присяжниларнинг катта кўпчилиги оқ танли бойлардан иборат, улар орасида америкалик камбағаллардан ёки майда миллатларнинг вакилларидан биронта ҳам киши йўқ», — деди.

А. Дэвис устидан ўтказиладиган суд 27 сентябрга тайинланди. Ҳимоячилардан бирининг айтишига қараганда, суд бошланмасданоқ ирқчиларнинг ўч олиш эҳтимолидан Анжела Дэвисни сақлаб қолиш ҳозир асосий вазифалардан бири бўлиб турибди. Негрлар ҳаракатининг раҳбарларидан бири Ж. Жексон Сан — Куэнтин турмасида ёвузларча ўлдирилганидан кейин Дэвисга нисбатан ҳам шундай қилиниши мумкин деган хавф кучайиб кетди.

Дэвиснинг ҳимоячиси адвокат Мур шу фикрни журналистларга айтиб, коммунист Дэвиснинг ҳаёти «доимий хавф остида» турибди, деди.

ХАЛҚАРО МАВЗУДА

ЯНА БИР СОХТАКОРЛИК ХУСУСИДА

Ғарбда сохтакорлик қилиш, хусусан Советларга қарши соҳтакорлик қилиш янгилик эмас. Шу сабабли мана шундай соҳтакорликдан яна бири пайдо бўлганлиги ҳеч кимни таажжублантирмайди. Лекин шундай бўлса ҳам бу сохтакорлик тўғрисида гапириб ўтишга тўғри келади. Чунки баъзи бир кимсалар буни «сенсация» қилиб кўрсатмоқчи бўлаётирлар. Биз бу ерда «Гелен хотиралари» тўғрисида гапирмоқчимиз. Ғарб матбуотининг хабар қилишига қараганда, бу «хотиралар» яқинда Ғарбий Германиядаги «Фон хазе унд келер» нашриётида босилиб чиқиши лозим. Шу «хотиралар»да айтилишича, фашистлар «рейхи»нинг» кўзга кўринган арбобларидан бири бўлган ва 1946 йилда Нюрнберг судида ўлим жазосига сиртдан ҳукм қилинган Мартин Борман «Совет агенти» бўлган эмиш. Урушдан кейин СССРда «паноҳ топиб» бундан уч йил аввал шу ерда ўлган эмиш.

Бу уйдирманинг муаллифи Рейнхард Гелен бўлиб чиққанлигига ажабланиш учун ўрин бўлмаса керак. Бу нацист таржимаи ҳолининг ўзи иғвогарликларни ташкил этиш, Советларга қарши қалбаки нарсаларни ясаш Гелен учун аллақачон одатий иш бўлиб қолганлигидан далолат бериб турибди. Уруш йилларида Гелен шарқий фронтда Гитлер Вермахти разведкасининг бошлиғи бўлиб турди, Гитлер тор-мор келтирилганидан кейин уни Америка разведкаси ўз бағрига олди, унинг охирги лавозими эса Ғарбий Германия разведка хизматининг раҳбарларидан бири лавозимини бажаришдан иборатдир. Геленнинг ўзи «хотиралар»ида иқрор бўлиб ёзишига қараганда, АҚШнинг марказий разведка бошқармаси 23 йил мобайнида унга бир неча миллион доллар пул тўлади. Шу пулларнинг ҳаммаси унга жосуслик фаолияти учун берилди. Советларга қарши сохтакорлик қилганлиги учун ҳам унга мана шундай катта маблағ тўланибди. Истеъфога чиққан 69 яшар бу жосус «хотиралар» ёзиб, шу тариқа хўжайинлар олдида ўз бурчини адо этишга қарор қилди.

Ғарб матбуотининг муайян қисми дарров Гелен «хотиралари»га ёпишиб олди. Ғарбий Германиядаги Шпрингер газета-нашриёт концерни бу «хотираларни» оммалаштириш учун айниқса кўпроқ ғайрат қилмоқда. Германия Федератив Республикасидаги милитарист ва реваншчи доиралар позициясини ифодалаб келаётган, Советларга қарши чиқараётган ўзининг нашрлари билан кўпдан бери «донг чиқариб» келаётган шу концернинг етакчи газеталаридан бири «Ди вельт» мазкур «хотираларни» биринчи бўлиб эълон қилиш ҳуқуқини олганлиги учун «муаллифга» 25 минг доллар мўмай пул тўлаганлиги ҳам матбуот хабарларидан маълум бўлиб қолди. Бундан кўриниб турибдики, модомики Аксель Шпрингер Советларга қарши «сенсациялар» қидириб ҳозирги вақтда гитлерчи жосусларга мурожаат қилишга, нацист жиноятчилар тўғрисидаги, шу жумладан Борман тўғрисидаги ёлғонлиги очиқ кўриниб турган уйдирмалар учун шу қадар пул тўлашга мажбур бўлиб қолган экан, бу нарса унинг иши яхши бормаётганлигини кўрсатади.

Аммо Гелен «хотиралари»ни нашр эттириш ва оммалаштириш учун муайян мақсад билан мана шундай харажатлар қилинаётганлиги маълум. Европада кескинликни юмшатиш тенденцияси очиқ кўрина бошлаган ҳозирги пайтда ғарбда халқаро иқлимнинг юмшатилишидан манфаатдор бўлмаган муайян доиралар (шпрингер концерни ҳам шулар жумласига киради) ривожланишнинг мана шундай йўлдан боришига ҳар қандай воситалар билан тўғоноқ солмоқчилар. Улар бу мақсадга эришиш учун ҳар қандай восита, яъни очиқ кўриниб турган ёлғонлар ҳам, гитлерчи жиноятчиларнинг «шоҳид» ликлари ҳам иш бераверади, деб ўйлайдилар. Ғарбдаги пропагандистлар истеъфодаги фашист жосус Гелен «хотиралари»ни тарғиб қилишда шошилиб қолганликлари кўриниб турибди. Улар бир неча минг доллар пул тўлаган бўлсалар ҳам, аммо борман тўғрисидаги сохтакорликнинг ҳақиқий нархи сариқ чақага ҳам арзимайди.

Ю. КОРНИЛОВ.

(ТАСС обзорчиси).

Фотообъективда: ИККИ ҲАЁТ

МОНГОЛИЯ. МХР қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базаси кундан кун ўсиб, мустаҳкамланиб бормоқда. Ҳозирги кунда ҳар бир давлат хўжалигига 141 трактор, 36 комбайн ва 26 автомашина тўғри келади. Суратда: Ингэт-толгой давлат хўжалигининг илғор комбайнчиси Б. Галт-Очир.

МОНЦАМЭ—ТАСС фотоси.

ФРАНЦИЯ. АҚШ президенти «долларнинг ҳимоя чорлари»ни эълон қилгач, ғарбда чинакамига валюта талвасаси бошланди. Кўпгина мамлакатлар ўз пулларини қайта баҳолашга киришдилар. Суратда: Париж биржасида чет эл буюмларини баҳолаш.

АФП-ТАСС фотоси.

ТОШҚИН ДАВОМ ЭТМОҚДА

ДЕҲЛИ, 9 сентябрь. (ТАСС). Ҳиндистоннинг шимолий ва шарқи шимолий районларида табиий офатлар давом этмоқда. Олти дарёнинг тошган сувлари мамлакатнинг энг катта штати бўлган Уттар Прадеш ерларини деярли босиб кетди. Штат пойтахти Лакхнау саҳнининг тўртдан бири сув остида қолди. Кейинги кунларда шаҳардан 25 минг нафарга яқин киши кўчириб олиб кетилди. Тошқин натижасида штатда 30 нафарга яқин киши ҳалок бўлди, 217 мингга яқин уй бузилди.

Сув тошқини Ғарбий Бенгалия штатига жуда катта зарар етказди. Бу ерда тошқиндан 60 мингга яқин киши зарар кўрди. 110 киши ҳалок бўлди. Сув босган районларнинг аҳолисига Ҳиндистон армиясининг бўлинмалари ёрдам кўрсатмоқда.

РАВАЛПИНДИ. 9 сентябрь. (ТАСС). Расмий хабарларга қараганда, Шарқий Покистонда сув тошқини натижасида 96 киши ҳалок бўлган, ярим миллион киши бошпанасиз қолган. Табиий офат етказган зарар 125 миллион долларга етади. Дарё сувларининг тошқини камайиб бораётганлигига қарамай, Шарқий Покистоннинг кўпгина районларида вазият ҳали ҳам жиддий бўлиб турибди.

РАНГУН, 9 сентябрь. (ТАСС). Иравади дарёсининг суви тошди. Бирмада кейинги 30 йилдан бери бунчалик катта тошқин бўлмаган эди. 200 мингдан кўпроқ уй, 10 минг акр экинзорга зарар етди.

ТЕЛЬ-АВИВ БИЛАН ПЕКИННИНГ МУНОСАБАТИ

БАЙРУТ, 8 сентябрь. (ТАСС). «Аш-шааб» газетаси «Сионистлар Хитой Халқ Республикаси билан Исроилни бир-бирига яқинлаштиришга уринаётганини Париждан олинган маълумотлар тасдиқламоқда» сарлавҳали мақолада ёзишига қараганда, Чжоу Энь-Лай ва Гольда Меирнинг руҳсати билан июль ойида Парижда Хитойнинг Франциядаги элчиси ва Исроилдаги ҳукумат коалициясига кирган партиялардан бири бўлган Мапам партияси ижроия комитетининг аъзоси Бен-гал учрашганлар.

Икки ўртада бўлган музокаралар натижасида, дейилади мақолада, дипломатик муносабатлар ўрнатиш планини босқичма-босқич амалга ошириш тўғрисида битимга келинган. Хитой матбуоти Исроил ҳукуматига ҳужумлар қилишни тўхтатади, деган аҳд-паймон ҳам қилинган. Чжоу Энь-Лай Хитой Халқ Республикасида бир қанча ҳарбий объектлар қуришда қатнашиш учун Исроил мутахассисларини юборишни илтимос қилганлигини Хитой Халқ Республикасининг элчиси Гольда Меирга айтиб қўйишни ҳам ўтинган.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.30 — ТОШКЕНТ. 9.35 — Ўзбек тилида «Дўстлик чаманзори» концерт. 10.10 — «Қаҳрамонликка чорловчи ҳаёт» телефильм. 10.55 — МОСКВА. 16.55 — ТОШКЕНТ. 17.00 — Ўқувчилар учун: Оталаримиз жасорати (ўзбек тилида). 17.30 — «АХБОРОТ», Рус тилида, 17.45 — Ёшлик студияси кўрсатади. «Интернационал дўстлик клуби», 18.25 — «Наштар» киножурнали. 18.35 — «АХБОРОТ», 18.50 — «Замондошимиз», Телеочерк, 19.00 — Ёш ижрочилар концерти, 19.55 — Кўрсатувлар программаси. 22.00 — МОСКВА. Футбол: «ТОРПЕДО» — «ДИНАМО» (Москва).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ.
ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

11.00 — Рус тилида. Ота-оналар учун консультация. 6—7 ёшли болаларни мактабга тайёрлаш. 11.30 — Бадиий фильм (ўзбек тилида), 20.00 — Ўзбек тилида: «Физкультура ва спорт» тележурнали, 20.40 — Кинофильм, Мақомчилар концерти, 21.40 — Беш йиллик илғорлари, 22.00 — «Ватандан узоқда» (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.45 — ДУШАНБА.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Музланган — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ЧАЙКА» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (тоқ соатларда), «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Журъатли хоним — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1, 5, кеч 8.45 ва 10.30 минутларда). «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 2, кеч 6 ва 8 да).

Сангам (3 серия.) — НАВОИЙ НОМЛИ (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да). «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Том Жонс — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2.30 ва кеч 6.30 минутда).

Ҳалокат қалъаси — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кеч соат 9.20 минутда).

Қизни изланг (тоқ соатларда), **Қора Лола** (кундуз соат 2, 4 ва кеч 9.45 минутда) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Учинчи қиз — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Етти оға—ини Червинлар — ҲАМЗА НОМЛИ (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Журъатли хоним — «ФЕСТИВАЛЬ».

Музланган — «ХИВА».

Менинг ҳаётимсан — ТЕЛЬМАН НОМЛИ.

РАДИОЭШИТУВЧИЛАР ВА ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

СЕНТЯБРДАН БОШЛАБ

«Радио ва телевидение программалари» марказий ҳафталигининг

ЎРТА ОСИЁ УЧУН МАХСУС СОНЛАРИ ЧИҚА БОШЛАДИ.

Индекс 70746.

Обуна баҳоси бир ойга 26 тийин, бир йилга — 3 сўм 12 тийин.

ҲАФТАЛИККА «СОЮЗПЕЧАТЬ» агентликларида, алоқа бўлимларида, иш ва ўқиш жойидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар орқали обуна бўлишингиз мумкин.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

ТАШКИЛОТЛАР, МУАССАСАЛАР, КОРХОНАЛАР ВА ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҚЛАРИ БОШҚАРМАСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ НАШРИЁТИ ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОНЛАР СПРАВОЧНИГИНИ НАШР ҚИЛМОҚДА

Телефонлар справочнигини олиш учун ташкилотлар ва гражданлардан заявкалар

1971 ЙИЛНИНГ 1 ОКТЯБРИГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

ЗАЯВКАЛАР: Тошкент-47, Куйбишев кўчаси, 3-уй, 27-хонага юборилсин.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҚЛАРИ БОШҚАРМАСИ.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриётининг коллективи кекса полиграфия ходими

Зайдулла РАХМАТУЛЛИНнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор қилади.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

13 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.30 — МОСКВА. 17.35 — «Гулхан». 18.00 — Мультфильм, 18.30 — Телеочерк. 19.00 — ТОШКЕНТ. 19.05 — Ахборот. 19.20 — Беш йиллик республика бўйлаб кезади. 19.45 — Телеочерк. **Ўзбек тилида:** 20.00 — Ахборот, 20.15 — Фильм-концерт. 20.55 — Оламда нима гап? 21.15 — Теленовеллалар. 22.30 — **Жиноят ва жазо** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Ҳужжатли фильм, 19.00 — МОСКВА, 19.50 — Телефильм, 20.00 — Социализм дунёси, 20.30 — **Тўрғай** (бадиий фильм), 22.00 — Ҳужжатли фильм, 22.30 — Волгоград музикали комедия театрининг кечаси, 23.45 — **Баскетбол:** СССР — ИСПАНИЯ.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТАДИ.

14 СЕНТЯБРЬ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА. 17.35 — Табиат ҳақида ҳикоялар, 18.00 — Мультфильм, 18.30 — Архитектура ва табиат. 19.00 — ТОШКЕНТ. **Футбол:** «ПАХТАКОР» — «НЕФТЧИ». **Ўзбек тилида:** 20.45 — Ахборот, 21.05 — Шеърият гулшанида. **Толиб ЙЎЛДОШ.** 21.35 — Пахта терими илғорлари. 22.30 — **Жиноят ва жазо** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.25 — ТОШКЕНТ. 17.30 — Қўғирчоқ театри, 18.00 — Кинофильм, 19.00 — МОСКВА. 19.30 — Халқаро фольклор фестивали, 20.00 — Янгиликлар, 20.10 — Пропагандист, 20.40 — Спектакль, 23.55 — Баскетбол: СССР — ФРАНЦИЯ.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 19.40 — Телефильм, 20.10 — «Хотин-қизлар, сизлар учун», 20.30 — Ираклий Андроников ҳикоя қилади, 21.50 — Пойтахтимиз меҳмонлари.

15 СЕНТЯБРЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. **Ўзбек тилида:** 18.00 — Ёзёвон пионерларининг концерти, 18.30 — Ахборот. 18.45 — Ҳужжатли фильм, 19.05 — Ахборот, 19.25 — Концерт, 20.00 — МОСКВА. 20.15 — Йиғим-терим авжида, 20.25 — Бадиий фильм, 22.00 — «Вақт», 22.30 — **Футбол:** «СПАРТАК» (СССР) — «КОШЧИЦЕ» (ЧССР).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 17.30 — МОСКВА. 20.00 — ТОШКЕНТ. 21.00 — **«Ярим аср йилномаси»**, 21.40 — Ўзбек мармари, 22.00 — **Дон қиссаси** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 19.40 — Студент меридиани, 20.20 — Санъатга бағишланган ҳаёт. **Франц ШУБЕРТ.**

16 СЕНТЯБРЬ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА, 19.00 — ТОШКЕНТ. 19.05 — Ахборот, 19.20 — Кино ҳақида суҳбат. **«Ўзбек тилида:** 20.30 — «Куйлар йигирма ёшим», 21.10 — Ахборот, 21.30 — «Ўзбекистон чорвадори», 22.00 — Рақслар гулдастаси. **Кундуз МИРКАРИМОВА,** 22.40 — Ҳужжатли фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 18.00 — Мультфильм. 18.10 — Беш йиллик марралари, 19.00 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. 20.15 — Концерт, 21.00 — Телеспектакль.

17 СЕНТЯБРЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА. 19.00 — ТОШКЕНТ. 19.05 — Ахборот, 19.20 — СССР халқ артисти Б. П. Чирков студиямиз меҳмони. **Ўзбек тилида:** 20.30 — Ахборот, 20.50 — Қозоқ шоирларининг шеърлари, 21.10 — Пахта терими илғорлари, 22.30 — Авлодлар учрашуви.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 18.00 — Телефильм, 18.15 — Қишлоқ ёшлари клуби, 19.00 — МОСКВА. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — «Здоровье», 20.30 — Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ, врач маслаҳати, 20.10 — Реклама, 20.30 — Фильм-балет, 21.05 — «Тўлқинда—02», 21.35 — Палностоми (бадиий фильм).

18 СЕНТЯБРЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — ТОШКЕНТ, 10.00 — Концерт, 10.35 — Телефильм, 10.55 — МОСКВА. 11.00 — Янгиликлар, 11.05 — Мультфильмлар. 11.25 — Баскетбол мусобақалари, 12.00 — **Ҳайвонот оламида,** 16.55 — ТОШКЕНТ. **Ўзбек тилида:** 17.00 — Китоб бизнинг дўстимиз. 17.30 — Ахборот. 17.45 — Телеочерк, 17.55 — Бадиий фильм, 19.20 — Ахборот, 19.40 — **Ботир ЗОКИРОВ** куйлайди. 20.20 — МОСКВА. 20.50 — **Капалак** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 11.30 — **Иванна ҳужумда** (бадиий фильм). 15.00 — МОСКВА. 20.20 — ТОШКЕНТ. 20.50 — Концерт. 21.30 — Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТАДИ.

19 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.40 — ТОШКЕНТ, 9.45 — «Кичкинтой» программаси, 10.15 — «Светафор», 10.55 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — «ЗВЕЗДОЧКА», 18.40 — Ахборот. Ўзбек тилида: 10.10 — Бугун — ўрмон ходимлари куни, 20.00 — Телеспектакль. 21.20 — Ахборот, 21.40 — Ҳужжатли фильм, 22.10 — Мадҳимиз сенга, пахтакор ўлка!

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

9.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 10.00 — **Дон Кихот болалари** (бадиий фильм), 16.00 — МОСКВА. 16.45 — Бугун — ўрмон ходимлари куни, 17.00 — **Киносаёҳатчилар клуби,** 18.00 — Концерт. 18.30 — Бадиий фильм, 20.40 — Баскетбол мусобақалари, 22.30 — Фильм-концерт.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси №26, Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 331216. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85. Бухоро — 3—31—42. Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд — 31—972. Термиз — 54—01. Урганч — 34—55. Фарғона — 4-29-44. Гулистон — 22-09.

А. — 210. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС — 64697. Р. 01709.